THEORY OF CHANGE INCLUSIEF HERDENKEN

DE ALLIANTIE 'OOST-WEST VERBINDING'

VISIE

De partners van de Alliantie 'Oost-West Verbinding' ambiëren gezamenlijk het eerste '(productie)huis voor immaterieel erfgoed van migranten uit "de Oost en de West"[1] in Nederland gestalte geven. In dit productiehuis willen wij de verbinding leggen tussen de Oost en de West op basis van het gedeelde koloniale verleden;

Wij geloven dat het inclusief herdenken van slachtoffers van de 2e WO, de slavernij in de Oost en de West, en andere koloniale oorlogen, en ook het vieren van de vrijheid door de afschaffing en beëindiging daarvan, een ontzaglijke maatschappelijke investering en support vereist van diverse Amsterdamse gemeenschappen, jong en oud, zwart en wit, multiraciaal, multi-etnisch en vooral multigenerationeel;

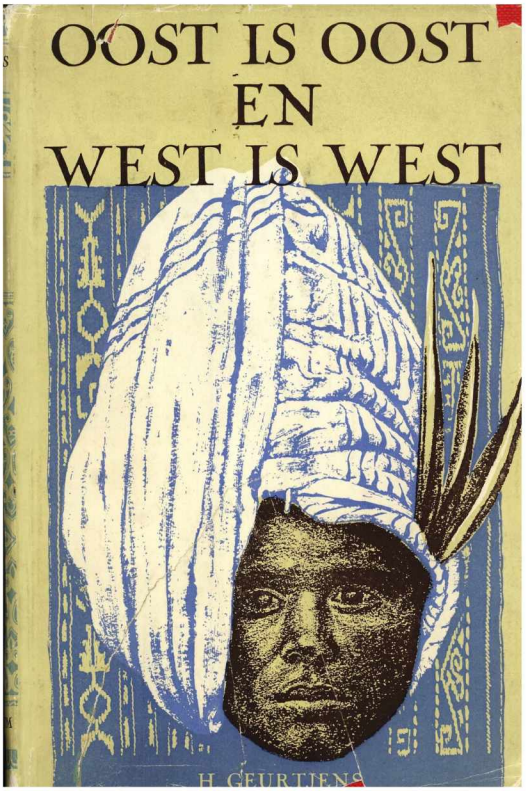

Wij verzamelen en verbeelden de verhalen van mensen en gemeenschappen met een afkomst uit de Oost en de West, en geven deze d.m.v. ontmoetingen en documentatie op herdenkingsbijeenkomsten en vrijheidsfeesten, door voor de toekomst;

Wij werken nauw samen met veel (professionele) vrijwilligers, opdrachtgevers en strategische partners in stad en land, voor een diverse en inclusieve Nederlandse samenleving, in het bijzonder in Amsterdam.

[1] **De Oost** verwijst naar de gebieden in Zuidoost Azie (o.a. Indonesië, de Molukken), het voormalige Oost-Indie -, een directe erfenis van de Verenigde Oost-Indische Compagnie.
De West verwijst naar de Amerika's en het Caribische gebied, m.n. de voormalige Nederlandse wingewesten Suriname en de Nederlandse Antillen, een directe erfenis van de West Indische Compagnie.
De begrippen de Oost en de West zijn ontstaan, omdat Amsterdam zich het centrum van de wereld waande. Niet raar dat het Surinameplein in het stadsdeel West ligt en de Indische buurt in stadsdeel Oost.

MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM

Amsterdammers met een migratieachtergrond voelen zich meestal niet geroepen om deel te nemen aan de traditionele 4/5 mei herdenkingen in de stad en in het land. Met name bij de jongere generaties bestaat de indruk dat de herdenkingen van de 2e wereldoorlog zich

uitsluitend en met nadruk richten op slachtoffers en betrokkenen op het Europees grondgebied van het voormalig koninkrijk der Nederlanden, en dat voorbij wordt gegaan aan het feit dat de voormalige overzeese rijksdelen een substantiële bijdrage hebben geleverd aan de vrijheid die herdacht en gevierd wordt.

Aan de andere kant zie je dat veel Amsterdammers geen boodschap hebben aan de herdenkingen van de Amsterdammers die hun wortels hebben in de voormalige koloniën .

Veel Amsterdammers ervaren niet dat de afschaffing van de transatlantische slavernij in de west, Keti Koti, onderdeel is van de Nederlandse gedeelde geschiedenis, en weten niet eens dat de slavernij in de oost, het voormalige Nederlands-Indië, 3 jaar eerder, op 1 januari 1860 geruisloos is afgeschaft. Hoewel de Indië herdenking op 14 en 15 augustus, het einde van de oorlog in voormalig Nederlands Indië, wel

landelijk herdacht wordt is er nauwelijks tot geen aandacht voor de bevrijding van Indonesië, - het einde van de kolonisatie van Oost-Indie -, en haar onafhankelijkheidsverklaring op 17 augustus.

Het uitblijven van welgemeende excuses van het stadsbestuur (en de koning) aan de nazaten van slachtoffers van de slavernij in de oost en de west, en het gebrek aan kennis en informatie over het belang, het hoe en waarom van deze herdenkingen in Amsterdam, verhindert de cohesie en het onderlinge begrip van de diverse Amsterdamse gemeenschappen.

DOELGROEPEN

1. Amsterdammers uit 'de west' (met een afkomst uit Suriname, Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba);
2. Amsterdammers uit 'de oost' (met een afkomst uit Indonesië en de Molukken);
3. Amsterdammers uit 'de zuid'(met een afkomst uit West- Oost en Zuidelijk Afrika, Sri lanka, India, Zuid- en Oost- Azië, Australië en Oceanië)
4. Amsterdamse jongeren met een biculturele achtergrond;
5. Amsterdammers die geen toegang hebben tot en/of nauwelijks tot geen weet hebben van de koloniale geschiedenis van Amsterdam, maar wel interesse en belangstelling tonen;

IMPACT

De grote herdenkingen in de stad worden gedragen door brede lagen van de Amsterdamse bevolking en worden ervaren als onderdeel van een gedeelde geschiedenis.
Een bredere kijk op wat we herdenken en hoe we herdenken vergroot de betrokkenheid van alle Amsterdammers bij elkaars herdenkingen. Amsterdammers tonen begrip en respect voor de individuele en/of collectieve herdenking van elkaar.

OUTCOME

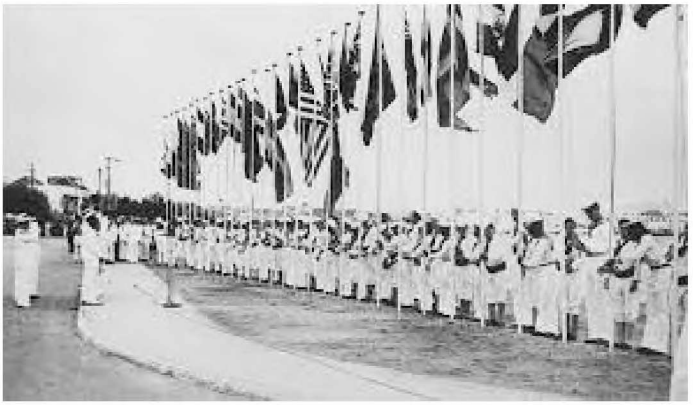

- Amsterdammers nemen kennis van de bijdrage van de betrokkenheid van de overzeese koloniën bij de 2e wereldoorlog en de impact daarvan op de levens van de mensen in de overzeese gebiedsdelen.
- Amsterdammers met een migratie achtergrond tonen betrokkenheid bij de herdenkingen van de 2e wereldoorlog en einde van de kolonisatie van Indonesië.
- Excuses voor het Nederlandse koloniale en slavernijverleden is een feit en wordt erkend door een breed gedeelte van de Amsterdamse bevolking. Een jonge generatie Amsterdammers neemt deel aan de 3 grote herdenkingen in de stad en voelt zich geroepen om de fakkel over te nemen.

OUTPUT

- 4 mei dodenherdenking op De Dam (deelname Alliantie met een krans namens nazaten van onderdanen c.q. gekoloniseerden) en op het Anton de Komplein bij het standbeeld van Anton de Kom - vakbondsleider, schrijver en verzetsheld die zijn leven liet in een Duits concentratiekamp (jaarlijks terugkerend - 1000 bezoekers - 500 zitplaatsen + 500 staanplaatsen)
  - verzetsvrouwen uit de oost, actief in Nederland en in Oost-Indië, respectievelijk (tante) 5.1,2,e en (tante) 5.1,2,e
  - met keynote speeches, muzikale bijdragen en kranslegging
- Openluchttentoonstelling op het Anton de Komplein met aandacht voor:
  - de historische figuur Anton de Kom (elk jaar - 2 weken)
  - de rol van de oost in de 2e WO (Suriname, Nederlandse Antillen) (1e jaar - 2 weken)
  - de rol van de west in de 2e WO (Indonesië, Molukken) (1e jaar - 2 weken)
- Buitenbioscoop op het Anton de Komplein: (4 mei - 1 dag)
  - doorlopende vertoningen over de rol van de west in de 2e WO
  - doorlopende vertoningen over de rol van de oost in de 2e WO
- 5 mei -
  - Bevrijdingsmaaltijd (50 personen)
  - Bevrijdingsdialoog & Vrijheidsdebat (in het Bijlmer Parktheater)

- 1 juli / Keti Koti (1 dag) 30.000 - 40.000 bezoekers
    - aansluiting bij verdieping podia op het Keti Koti Festival 500 -1.000 bezoekers
- 16 aug – Tweede Bevrijdingsdag, gerelateerd aan 5 mei Bevrijdingsdag
  Onderzoek Locatie t.b.v. een statisch Monument ter herdenking van het einde van de 2e WO, de bevrijding van Indonesië, het einde van de kolonisatie van Oost-Indie
    - o Vooronderzoek herdenking en viering (festival) bevrijding van Indonesië
    - o Bevrijdingsmaaltijd (50 personen)

ACTIVITEITEN

- 4 mei dodenherdenking op het Anton de Komplein bij het standbeeld van Anton de Kom - vakbondsleider, schrijver en verzetsheld die zijn leven in liet in een Duits concentratiekamp
    - met keynote speeches, muzikale bijdragen en kranslegging
- Openluchttentoonstelling op het Anton de Komplein met aandacht voor:
    - de historische figuur Anton de Kom
    - de rol van de west in de 2e WO (Suriname, Nederlandse Antillen)
    - de rol van de oost in de 2e WO (Indonesië, Molukken)
- Buitenbioscoop op het Anton de Komplein:
    - doorlopende vertoningen over de rol van de west in de 2e WO
    - doorlopende vertoningen over de rol van de oost in de 2e WO
- 5 mei -
    - Bevrijdingsmaaltijd

- 1 juli / Keti Koti
    - aansluiting bij verdieping podia op het Keti Koti Festival
- 16 aug – Onderzoek Locatie t.b.v. een statisch Monument ter herdenking van de bevrijding van Indonesië
    - o Vooronderzoek herdenking en viering (festival) bevrijding van Indonesië
    - o Bevrijdingsmaaltijd

AANNAMES

Amsterdam loopt voorop in het inclusief herdenken van WO-II, de afschaffing van de slavernij ,de (de)koloniale oorlogen en de dekolonisatie in het Koninkrijk.

Deelnemen aan een herdenking is geen teken dat men nog vastzit in het verleden maar markeert veeleer juist de erkenning, acceptatie en integratie van het verleden in het eigen levensverhaal. Om de trauma's uit het verleden te helen, is erkenning en collectief herdenken noodzakelijk.

Een bijzondere kracht van collectief herdenken is het ervaren van sociale steun. Het verbinden van het verleden, heden en de toekomst is een van de belangrijkste redenen om te herdenken.

Uit Slavernij in Oost en West:
Facing the past to understand the present so we can liberate the future, zodat we kunnen spreken van een ingeburgerde herinneringscultuur die een stevige plaats heeft in het collectieve geheugen en tot uiting komt in gedeelde helden, monumenten, verhalen, liederen, boeken, beelden, herdenkingsmonumenten (pag.240) .

OOST-WEST VERBINDING

De alliantie 'Oost-West Verbinding' is in staat deze doelgroepen effectief te bereiken bestaat uit door een kruisbestuiving van de doelgroepen van de partnerorganisaties de Vereniging Ons Suriname (penvoerder), New Urban Collective / The Black Archives,, stichting Nusantara Amsterdam/Zwart X Oranje 529 media productions & events.

Vereniging Ons Suriname is een van de oudste organisaties van Surinamers in Nederland, die zich heeft ingezet tegen racisme en kolonialisme en voor emancipatie en onafhankelijkheid. In het begin van de twintigste eeuw verenigden Surinamers zich om een betere sociaal- economische positie in Nederland te bewerkstelligen. Vanwege het

kolonialisme en de beperkte mogelijkheden in de kolonie zochten Surinamers een betere toekomst in Nederland. Dit verliep echter niet zonder strijd. De vereniging organiseerde al in 1952 in Amsterdam de 1e Keti Koti herdenking (n.a.v. de afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863), en in 1963 een eeuw na de afschaffing een grote optocht door de binnenstad met een spetterend slotfeest in Hotel Krasnapolsky. Nu, meer dan 100 jaar later delen we geschiedenis van de vereniging om te laten zien dat de emancipatie en strijd van Surinamers, zwarte en gekleurde mensen niet alleen iets is van deze tijd. De vereniging is ondergebracht in haar eigen pand, een gemeentelijk monument, aan de Zeeburgerdijk 19-21, in beheer gebracht bij de Stichting Hugo Olijfveldhuis.

The Black Archives is een historisch archief en cultureel centrum waar mensen terecht kunnen voor inspirerende gesprekken, inhoudelijke activiteiten en boeken vanuit zwarte en andere perspectieven die elders vaak onderbelicht blijven. The Black Archives wordt gedragen door de organisatie New Urban Collective.

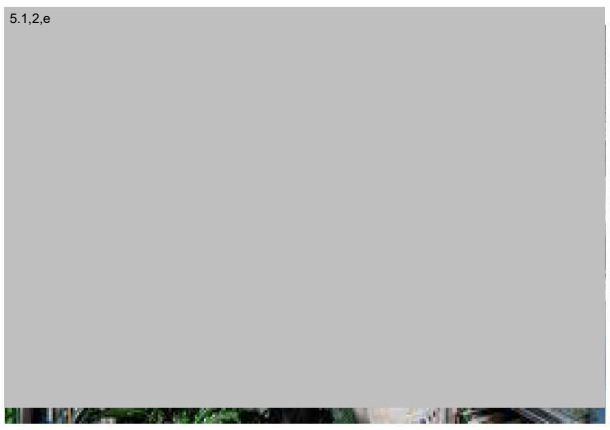

The Black Archives bestaat uit verschillende boekencollecties, archieven en artefacten die het nalatenschap zijn van zwarte schrijvers en wetenschappers. De meer dan 10.000 aanwezige boeken in de collecties gaan over racisme en race issues, slavernij en (de)kolonisatie, gender en feminisme, sociale wetenschappen en ontwikkeling, Suriname, de Nederlandse Antillen, Zuid-Amerika, Afrika en meer. Zo wordt Zwarte literatuur, kennis en informatie toegankelijk gemaakt.

Stichting Nusantara Amsterdam is een actieve vrijwilligersorganisatie, opgericht in 2006. Nusantara Amsterdam richtte zich in de beginfase op het organiseren van activiteiten voor ouderen met een band in De Oost (Indië). Langzamerhand hebben ouderen uit De West (Suriname, Caribische eilanden) en andere Nederlandse ouderen zich aangesloten bij de activiteiten van de Stichting.

Nusantara Amsterdam, en haar projectgroep Zwart X Oranje bestaande uit jonge mensen, verdiepen zich al lange tijd in het thema's inclusief herdenken en gedeelde geschiedenis. Zij dragen bij aan het naar boven halen van wat onbekend en onderbelicht is, middels debatten en bijeenkomsten, en met publicaties van persoonlijke levensverhalen van mensen met wortels in de Oost en West.

529 media productions & events is de enige onderneming binnen de alliantie, sinds haar oprichting in 2007 ondergebracht in het Hugo Olijfveldhuis. Bekend van kleine en grootschalige tv-producties en evenementen, zoals de muzikale crossover hommages aan de iconische Lieve Hugo en de levende legende Doble R, meer nog van de inhoudelijke opzet en invulling van het Keti Koti Festival sinds 2009, en vanaf 2013 kwam het Kwaku Summer Festival erbij.

- Wij zijn een coöperatie in wording, een social enterprise van maatschappelijke organisaties en zelfstandige ondernemers, een groep mensen die zich met elkaar en met de stad Amsterdam verbonden voelt en een gezamenlijke verantwoordelijkheid neemt in het actief verbinden van mensen en gemeenschappen met de stad en met elkaar;
- wij werken in opdracht en op eigen initiatief: in evenementen-, in communicatie-, cultuur-, participatie-, onderzoek- en stadsontwikkeling trajecten;
- alle partners en leden werken vanuit verschillende invalshoeken en disciplines, maar altijd dicht bij de mensen;
- wij delen een thuisbasis in Amsterdam, een permanente plek in een gebouw met een grote sociaal historische betekenis voor de stad;
- Vanuit en op deze locatie programmeren wij als een nieuwe, stedelijke ontmoetingsplek;
- alle resultaten en betrokkenheid vanuit de verschillende opdrachten c.q. trajecten komen hier samen, en vergroten daarmee de kwaliteit van het leven in Amsterdam;
- op allerlei manieren en niveaus kunnen mensen en groepen meedoen en meebeleven;
- via creatieve programmering binden wij telkens opnieuw mensen aan de stad en aan elkaar;

RISICO'S

- Het is onvoorstelbaar maar er kan zich een politieke meerderheid van witte mensen manifesteren in Amsterdam die zichzelf altijd en zonder nadenken het centrum kunnen wanen.

- Het verschil in insteek van de alliantiepartners kan leiden tot misverstanden en verschil in interpretaties. Door de tijd te nemen voor tussentijds overleg en elkaar te bevragen, kunnen wij dit risico minimaliseren.
- Een ander risico is dat de trekkers uitvallen door ziekte of andere persoonlijke omstandigheden. Elke organisatie werkt echter met een team waardoor dit risico opgevangen kan worden en er hooguit enige vertraging kan plaatsvinden.
- Aanhoudende COVID-19 maatregelen kunnen maken dat activiteiten met publiek geen voortgang kunnen vinden